

[Ragnhild Andersen.]

Derimod oplyser handelsministeren, at der i forbindelse med rationaliseringen af sukkerindustrien er drøftet en ordning, hvorved rationaliseringen kan fortsættes, uden at industrien risikerer at blive mindre gunstigt stillet med hensyn til de besparelser, der indvindes ved rationaliseringen. Heroverfor vil jeg gerne stille det spørgsmål til den højtærede handelsminister: Hvad er det for løfter, man har givet sukkerfabrikkerne?

Foreløbig er vi ikke nået længere end til, at sukkerfabrikkerne stadig kan udbetale helt op til 7½ pct. i udbytte. (*Ministeren for handel, industri og søfart* [Krag]: Meget mere!). Ja, for raffinaderiernes vedkommende helt op til 15 pct. Men vil der så ikke være mere sund politik i, højtærede handelsminister, at sætte en grænse for udbyttet end i at afgive løfter til industrien om, at man nok skal stille sig hensynfuld overfor den rationalisering, som man i industrien jo utvivlsomt også ikke mindst i aktionærudbyttets interesse gennemfører på virksomhederne. Det er i alt fald mit partis synspunkt, at interessen bør samle sig om en begrænsning af udbyttet. Det har vi år for år gjort gældende, og jo længere tid der går, jo større krav der stilles af dyrkerne og sukkerfabrikkerne, des mere aktuelt må kravet om begrænsning af udbyttet blive, og des mere aktuelt må også spørgsmålet om en eventuel nationalisering, en statsovertagelse af hele sukkerindustrien blive.

Den højtærede handelsministers forslag er i princippet, som det var sidste år, en imødekommende overfor dyrkernes krav om stigende udbytte. Det er lige så lidt som i fjor rettet imod de uretmæssige udbytter, som sukkeraktionærerne får udbetalt uden en times samfundsnyttigt arbejde, og det er fuldkommen frit for hensyntagen til roarbejderne, som i regn og slud må arbejde på markerne, for at samfundet kan få sukker, for at dyrkerne kan få en øget fortjeneste, og for at aktionærerne kan få et arbejdsfrit udkomme. Det beskedne forslag, som vort parti stilede i fjor, om at stille 1 mill. kr. til rådighed til opførelse af læskure, nødtørftshuse o. lign. på markerne, fejede man af bordet under henvisning til den nye arbejderbeskyttelseslov, der skulle komme. Denne er udeblevet, som så meget andet er det, men end ikke det beskedne krav om 1 mill. kr. til dette sociale formål er imødekommet i forslaget, og netop derfor vil jeg på mit partis vegne sluttelig sige, at vi ikke er enige i de foreslåede ændringer af sukkerloven. Der må anderledes væsentlige

forandringer til. Skulle det ikke ske i et udvalg, må jeg forbeholde mig på mit partis vegne at stille ændringsforslag ved lovforslagets anden behandling.

Tholstrup: Når man i pressen og ude i landet hører de to store borgerlige partiers repræsentanter med venstre i spidsen tordne mod planøkonomien, fulgt af de radikales spage røst i samme retning, er det jo noget førstemmende her at høre ikke alene en anbefaling af den midlertidige plan, men også af en plan på længere sigt og udvidet til større områder. Jeg tror ikke på en sådan planøkonomi. Jeg tror heller ikke på det, som det ærede medlem fru Ragnhild Andersen ønsker. Jeg tror ikke på, at en begrænsning af udbyttet vil gavne, eller at det skulle blive bedre med statsovertagelse, men jeg vil tro på, at statens overtagelse af produktionen vil medføre et begrænset udbytte, både for fabrikkerne, for avlerne, for køberne og for alle i samfundet. Selvfølgelig betyder statsovertagelse her som på alle andre områder, at produktionen bliver mindre og altså udbyttet mindre, men jeg kan ikke tro, at dette kan være et ønske, der deles af ret mange i dette land udover det parti, som det ærede medlem repræsenterer.

Det ærede medlem hr. Svend Jørgensen skimtede dog ude i fremtiden en ophævelse af selve sukkerrationeringen; den lå forude. Der var ikke noget tilsagn om, at det ærede medlem nu om nogle dage, når vi skal have retsforbundets forslag til afstemning, vil stemme for at ophæve sukkerrationeringen. Men det indebærer udtalelserne måske alligevel. Det ærede medlem glædede sig over, at der dermed ville ske et automatisk bortfald af den meningsløse saftsukkerproduktion. Denne meningsløse saftsukkerproduktions bortfald behøver imidlertid ikke at vente til rationeringens ophævelse; jeg tror, at der allerede i år vil være mulighed for at komme af med saftsukkerproduktionen; men vi kommer jo nok til at have handelsministerens medvirkning dertil, og det sker vel også næsten automatisk. Denne saftsukkerproduktion, som nu andrager rundt regnet 20 mill. kg sukker, har ifølge udsagn fra dem, der står for denne produktion, kostet os 4 mill. kr. i år, idet det koster ca. en snes øre mere at fremstille sukker af de lavprocentige fodersukkerroer end af de højprocentige sukkerroer; de holder som bekendt kun 13 pct. i stedet for 17, hvilket med andre ord vil sige, at de rigtige sukkerroer indeholder 30 pct. mere sukker end fodersukkerroerne. Jeg håber, det skal